

Sesijas dokuments

B9-0317/2022

7.6.2022

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu,

par tiesiskumu un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējamo
apstiprināšanu (ANM)
(2022/2703(RSP))

*Siegfried Mureşan, Jeroen Lenaers, Petri Sarvamaa, José Manuel
Fernandes, Markus Ferber*
PPE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par tiesiskumu un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējamo apstiprināšanu (ANM) (2022/2703(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk „Harta”),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 1., 2., 4. un 19. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 49. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un saistīto Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūru,
- ņemot vērā saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu sagatavoto Komisijas 2017. gada 20. decembra pamatoto priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM(2017)0835),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (“Tiesiskuma nosacījumu regula”)¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu²,
- ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par Komisijas 2020. gada ziņojumu par tiesiskumu³,
- ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu⁴,
- ņemot vērā 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par vadlīniju izveidi attiecībā uz vispārējā nosacītības režīma piemērošanu Savienības budžeta aizsardzībai⁵,
- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par mediju brīvību un tiesiskuma aizvien lielāku pasliktināšanos Polijā⁶,
- ņemot vērā 2021. gada 21. oktobra rezolūciju par tiesiskuma krīzi Polijā un ES tiesību

¹ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

² OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

³ OV C 81, 18.2.2022., 27. lpp.

⁴ OV C 385, 22.9.2021., 317. lpp.

⁵ OV C 99, 1.3.2022., 146. lpp.

⁶ OV C 117, 11.3.2022., 151. lpp.

- pārākumu⁷,
- ņemot vērā 2022. gada 10. marta rezolūciju par tiesiskumu un Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma sekām⁸,
 - ņemot 2022. gada 5. maija rezolūcija par uzklaušīšanām par Poliju un Ungāriju, kas notiek saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu⁹,
 - ņemot vērā Padomes un Komisijas 2022. gada 7. jūnija paziņojumu – Tiesiskums un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējama apstiprināšana (ANM),
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā LES 2. pantā ietvertās vērtības definē pašu Eiropas Savienības identitāti kā kopēju juridisku kārtību un tādēļ Eiropas Savienībai ir jāspēj aizstāvēt šīs vērtības saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām; tā kā saskaņā ar tiesiskumu visām dalībvalstu publiskajām iestādēm vienmēr ir jārikojas saskaņā ar šīm vērtībām un neatkarīgu un objektīvu tiesu uzraudzībā;
- B. tā kā Polijas valdības ierosinātās izmaiņas, jo īpaši tiesu sistēmā, ir izraisījušas nopietnu demokrātijas un tiesiskuma pasliktināšanos;
- C. tā kā saņemtie maksājumi no Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) ļaus Polijai spēcīgāk atgūties no Covid-19 pandēmijas un panākt progresu attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos;
- D. tā kā Komisija Polijas atveseļošanas un noturības plānu (ANP) novērtēja, pamatojoties uz ANM regulā noteiktajiem kritērijiem, kas ietvēra novērtējumu par plānoto investīciju un reformu ietekmi uz zaļo un digitālo pārkārtošanos un to lomu to problēmu risināšanā, kuras konstatētas konkrētai valstij adresētajos ieteikumos Eiropas pusgada ietvaros, tostarp tādu problēmu risināšanā, kas saistītas ar izaugsmes potenciāla stiprināšanu, darbvietu radīšanu, ekonomisko un sociālo noturību un tiesu iestāžu neatkarību;
- E. tā kā saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju Polijas plānā ir iekļauti starpposma mērķrādītāji, kas saistīti ar svarīgiem tiesu iestāžu neatkarības aspektiem, kuri ir īpaši svarīgi, lai uzlabotu investīciju vidi un radītu apstākļus atveseļošanas un noturības plāna efektīvai īstenošanai; tā kā Polijai ir obligāti jāpierāda, ka šie starpposma mērķrādītāji ir izpildīti, pirms var veikt jebkādu izmaksāšanu saskaņā ar ANM,
1. norāda, ka attiecībā uz Polijas 2021. gada 3. maijā iesniegto atveseļošanas un noturības plānu Komisija 2021. gada 1. jūnijā pieņēma pozitīvu plāna novērtējumu; norāda, ka 23,9 miljardu EUR izmaksāšanai dotāciju veidā un 11,5 miljardu EUR apmērā aizdevumiem saskaņā ar ANM vajadzētu būt strikti saistītai ar nosacījumu par visu to kritēriju pilnīgu un nepārprotamu izpildi, kas saistīti ar tiesu iestāžu neatkarību, kuri atveseļošanas un noturības plānā aprakstīti kā starpposma mērķrādītāji un galīgie

⁷ OV C 184, 5.5.2022., 154. lpp.

⁸ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0074.

⁹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0204.

mērķrādītāji;

2. atgādina, ka ANM tiešā pārvaldībā īsteno Komisija saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar LESD 322. pantu, jo īpaši Finanšu regulu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2022. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai¹⁰; turklāt uzsver, ka nacionālo plānu apstiprināšana ANM ietvaros ir jāpakļauj nosacījumam, ka ir izpildīti visi ANM regulā izvirzītie kritēriji;
3. atgādina Komisijai, ka ANM līdzekļu atbrīvošana, pirms ir pilnībā un neatgriezeniski īstenoti praksē trīs priekšnoteikumi, kurus Komisijas priekšsēdētāja vairākkārt izklāstīja Eiropas Parlamentā, proti, Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas likvidēšana, nelikumīgi atstādinātu tiesnešu atjaunošana amatā un visaptveroša tiesnešu disciplinārās sistēmas reforma saskaņā ar ES standartiem, būtu pretrunā Savienības tiesību aktiem;
4. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos noteikt skaidrus starpposma mērķrādītājus un grafiku saistībā ar šiem priekšnosacījumiem; uzsver, ka šie nosacījumi bija jāizpilda pirms Polijai paredzētā ANP apstiprināšanas, kas būtu devis Komisijai pietiekami daudz laika novērtēt šo saistību faktisko īstenošanu praksē;
5. uzskata, ka starpposma mērķrādītāji, kas noteikti priekšlikumā Padomes īstenošanas lēmumam (*CID*), Komisijai pirms jebkādu maksājumu veikšanas būtu stingri jāuzrauga un jāpanāk to īstenošana; uzskata, ka Polijas iestādēm nav ticamu rezultātu attiecībā uz iepriekšējo saistību ievērošanu; tādēļ uzskata, ka Komisijai ir jāuzrauga un jānovērtē ne tikai nepieciešamo tiesību aktu pieņemšana Polijas iestādēs, bet arī to īstenošana, kā arī EST nolēmumu ievērošana;
6. atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu noteikt Augstākās tiesas nelikumīgās Disciplinārlietu palātas slēgšanu un disciplinārlietu funkciju nodošanu citai Augstākās tiesas palātai kā galvenos nosacījumus ANM līdzekļu atbrīvošanai; mudina Komisiju piemērot stingru pārbaudes mehānismu, kā arī pārbaudes laiku, lai — pirms tiek piešķirti jebkādi līdzekļi — pārliecinātos, ka jaunā palāta atbilst kritērijiem par neatkarīgu un objektīvu tiesu, kā to prasa LES 19. pants; uzsver nepieciešamību stingri ievērot ANP paredzēto grafiku;
7. mudina Komisiju rūpīgi uzraudzīt, vai visi noturības un atvēršanas plānā iekļautie starpposma mērķrādītāji, kas saistīti ar tiesu sistēmu, ir pilnībā īstenoti; jo īpaši uzsver, ka tiesnešu disciplinārās atbildības tvērums ir skaidri jādefinē tā, lai atceltu jebkādos ierobežojumus Polijas tiesu tiesībām iesniegt EST lūgumus sniegt prejudiciālus nolēmumus un garantētu, ka šādi pieprasījumi nebūs par pamatu disciplinārlietu ierosināšanai pret tiesnešiem; atkārtoti norāda, ka tiesas nolēmumu saturu nedrīkst atzīt par disciplināru pārkāpumu un ka saskaņā ar LES 19. pantu kompetentai tiesai ir iespēja uzsākt pārbaudi tiesvedības ietvaros par to, vai tiesnesis atbilst neatkarības, objektivitātes un likumā noteikta statusa prasībām, ja šajā jautājumā rodas nopietnas šaubas; uzsver nepieciešamību stiprināt procesuālās garantijas un pušu pilnvaras disciplinārlietās pret tiesnešiem; atkārtoti norāda, ka ANM līdzekļu izmaksai vajadzētu

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ([OV L 433I, 22.12.2020, 1. lpp.](#)).

būt strikti atkarīgai no šo kritēriju nepārprotamas izpildes;

8. atkārtoti norāda, ka Polijai ir saistošs EST rīkojums un tai joprojām būs jāmaksā dienas naudas sods EUR 1 miljona apmērā līdz brīdim, kad tā izskatīs ar Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātu saistītos nolēmumus; tādēļ aicina Komisiju rūpīgi pārbaudīt disciplinārās sistēmas reformu, lai nodrošinātu, ka tā stingri atbilst EST nolēmumiem;
9. pauž nožēlu par to, ka ANP paredzētie nosacījumi neparedz nekavējoties atjaunot amatā visus tiesnešus, kuri ir nelikumīgi atstādināti no iepriekšējā amata politisku iemeslu dēļ, un mudina Komisiju un Polijas valdību būtiski paātrināt procesu viņu atjaunošanai iepriekšējā amatā; uzskata, ka lēmuma par atstādināšanu no amata pārskatīšanu tiesā var turpināt, kamēr tiesneši ir amatā;
10. pauž nožēlu par to, ka tiesnesis *Paweł Juszczyszyn* tika pārcelts uz citu departamentu un bija spiests atvaļināties tūlīt pēc atgriešanās savā amatā pēc tam, kad viņš bija atstādināts vairāk nekā divus gadus; uzskata, ka ar šo lēmumu faktiski tiek pārkāpti daudzi Polijas un Eiropas tiesību akti un tiesu nolēmumi;
11. uzsver, ka ES līdzekļu izmaksāšanai vajadzētu būt atkarīgai no ES tiesību aktu prioritātes nepārprotamas atzīšanas, kas ir nepieciešama, lai aizsargātu ES finanšu intereses un ES iestāžu un aģentūru spēju nodrošināt ES līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību, kā arī novērst pārkāpumus;
12. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot likumdošanas procesu, kas paredzēts kā starpposma mērķrādītājs ANP; pauž nožēlu par to, ka Polijas parlamentā valdošais vairākums sistemātiski ļaunprātīgi izmanto un pārkāpj reglamentu un tam bija būtiska nozīme tiesiskuma un demokrātijas graušanā Polijā; atzinīgi vērtē to, ka starp Polijas ANP starpposma mērķrādītājiem ir ieviests obligāts ietekmes novērtējums un sabiedriskā apspriešana par deputātu un senatoru ierosinātajiem tiesību aktu projektiem, kā arī ierobežojums paātrināto likumdošanas procedūru izmantošanai; aicina Komisiju nodrošināt šīs reformas īstenošanu norādītajā termiņā, kas paredz reformas pabeigšanu līdz 2022. gada 30. septembrim;
13. saglabā apņēmību nodrošināt, ka ES atvēršanās līdzekļi nonāk pie Polijas iedzīvotājiem; atkārtoti uzsver, ka ir vajadzīgs risinājums, kas ļautu līdzekļus tieši piešķirt reģionālajām un vietējām iestādēm un galīgajiem saņēmējiem;
14. pauž nožēlu par to, ka Polijas valdības nolaidības dēļ, tai atteicoties uzlabot tiesu sistēmu saskaņā ar ES tiesību aktiem, Polija neizmantoja priekšfinansējumu, kas saskaņā ar ANM bija pieejams tikai līdz 2021. gada decembrim 4,7 miljardu EUR apmērā, un tādējādi tika radīts nevajadzīgs slogs valsts budžetam laikā, kad pieauga izdevumi saistībā ar pandēmiju;
15. uzsver, ka ir efektīvi jāīsteno ANP paredzētie investīciju un reformu projekti, kas sniegs labumu Polijas iedzīvotājiem, jo īpaši ņemot vērā ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, ko daļēji izraisījis karš kaimiņvalstī Ukrainā, un finansiālo spriedzi, kas saistīta ar bēgļu uzņemšanu no Ukrainas; tomēr uzsver, ka atbildība par jebkādu kavēšanos ANM līdzekļu izmaksāšanā Polijai gulstas uz Polijas valdību, kas ir apdraudējusi tiesiskumu Polijā un Savienībā, kā to apstiprina daudzi Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumi;

16. pauž stingru pārliecību, ka saistībā ar autoritārās Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, kura aizstāv LES 2. pantā noteiktās Eiropas vērtības, ES ir svarīgāk nekā jebkad agrāk izrādīt stingru un skaidru apņemšanos ievērot savas pamatvērtības — brīvību, demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu;
17. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Padomei, Komisijai, Reģionu komitejai un Eiropas Padomei.